

Rim Vahiyni O'ratadi — O'n To'rtinchi Raqam

Masihning Akslari va Hayvon Suratining Shakllanishi: Oxirgi Kunlarda Bashoratli O'xshashlik

Jeff Pippenger

2024-09-02

Qo'shma Shtatlar qachon vahshatga va vahshatning o'ziga bir surat yasashini aniqlab beradigan bashorat chizig'i, Protestantizmning shoxi Masihning suratini shakllantirayotgan paytga to'g'ri keladi. Bu shakllanish, ayniqsa, Doniyor kitobining o'ninchi bobida aniq ko'rsatilgan, u yerda Doniyor sababchi bo'lgan "marah", ya'ni vahiy deb atalgan ko'zguni ko'radi. Doniyor Masihni ko'radiganlarni ifodalaydi va shu tariqa ular Masihning fe'l-atvorini aks ettiradilar. O'ninchi bobda Doniyor orqali ifodalangan yuz qirq to'rt ming kishi, faqat Uning fe'l-atvoriga nazar solish orqali ichlarida Masihning suratini shakllantiradilar. Nazar solish orqali ular o'zgaradilar.

Hayvonning surati hayvonni aks ettiradi, va hayvon suratining shakllanishi Xudoning xalqi uchun buyuk sinov bo'lib, ularning abadiy taqdiri shu orqali hal qilinadi. Protestant cherkovlari Amerika Qo'shma Shtatlari hukumatini o'z nazoratiga olganlarida, ular siyosiy tayanch olib tashlanishidan oldin papalik hokimiyati qo'llagan boshqaruv tuzilmasini ifodalovchi cherkov va davlat tizimining suratini shakllantirgan bo'ladilar. Xuddi shu davr ichida Masihning surati ham Uning oxirgi kunlardagi xalqida hosil qilinadi. Ammo Doniyor bilan birga bo'lgan, biroq vahiy ko'rmagan kishilar ham bor edi, chunki ular vahiydan qochib ketdilar. Ular sinov vaqtida o'zlarida Masihning suratining shakllanishiga yo'l qo'yishdan bosh tortib, hayvon suratining shakllanishi sinovidan yiqildilar.

Aks ettirishning ruhiy tamoyili Masihni ifodalovchi ko'zguga qarash orqali amalga oshadi va "marah" vahiyi sababchi vahiy bo'lgani uchun, ko'zgudagi Masih surati insoniyatda ham Masih suratini hosil qiladi. So'zma-so'z ma'nodagi ko'zgu unga qaragan odamning suratini aks ettiradi, biroq bu tamoyilning ruhiy qo'llanishida ko'zgu bilan bog'liq o'zgaruvchilar mavjud. Faqatgina "so'zni eshituvchi, ammo bajaruvchi bo'lmagan" kishi "o'zini ko'radi, so'ng yo'lga tushib ketadi va qanday odam ekanini darhol unutadi." Ular ko'zguga qaraydilar va faqat insoniyatni ko'radilar.

"Unutuvchan tinglovchi emas, balki ishning bajaruvchisi" bo'lgan boshqa toifa Xudoning qonunini ko'radi, ular ko'zguda Masihni ko'radi. Ish shundan iboratki, aks ettirish tamoyili "tabiiy" bir voqelikka ham, ruhiy bir voqelikka ham ega ekanini anglash kerak. Doniyor "ishni" qilganlarni tasvirlaydi, chunki u to'qqizinchi va o'ninchi boblarda aks ettirishning ruhiy tamoyilini hosil qiladigan ishni tasvirlaydi.

O'sha kunlarda men, Doniyor, uch to'la hafta motam tutdim. Men lazzatli non yemadim, og'zimga na go'sht, na sharob oldim, uch to'la hafta tugaguncha o'zimga umuman moy surmadim. Doniyor 10:1, 2.

Jabroil sakkizinchi bobdagi vahiyga qisman ta'birni Doniyorga bergan edi, biroq Doniyor uning hammasini tushunmagan edi.

Men, Doniyor, hushimdan ketdim va bir necha kun betob bo‘lib yotdim; shundan keyin turib, podshohning ishlarini bajardim; va bu vahiydan hayratda qoldim, ammo uni hech kim tushunmadi. Doniyor 8:27.

Oqsoqol Uayt bizga shuni ma’lum qiladiki, Doniyor to‘qqizinchi bobda Jabroil Doniyorga keltirgan Doniyor kitobining sakkizinchi bobidagi xabarning talqinini tushunishga intilar edi.

“Yangi va yanada chuqurroq jiddiyat bilan Miller bashoratlarni tekshirishni davom ettirdi; endi g‘oyat ulkan ahamiyatga va butunlay o‘ziga rom etuvchi qiziqishga ega bo‘lib ko‘ringan narsani o‘rganishga nafaqat kunlar, balki tunlar ham bag‘ishlandi. Doniyor kitobining sakkizinchi bobida u 2300 kunning boshlanish nuqtasiga oid hech qanday kalit topa olmadi; farishta Jabroil, Doniyorga vahyni tushuntirishga buyurilgan bo‘lsa-da, unga faqat qisman izoh berdi. Jamoat boshiga kelajak dahshatli quvg‘in payg‘ambar ko‘rishiga ochib berilgach, uning jismoniy quvvati tark etdi. U bundan ortig‘iga chiday olmadi, va farishta uni bir muddatga tark etdi. Doniyor: ‘hushimdan ketdim va bir necha kun kasal bo‘lib yotdim’, deydi. ‘Va men bu vahiydan hayratga tushdim, — deydi u, — ammo uni hech kim tushunmadi.’”

“Biroq Xudo O‘z xabarchisiga shunday amr qilgan edi: ‘Bu kishiga vahiy ma’nosini tushuntir.’ O‘sha topshiriq bajarilishi lozim edi. Shunga itoat etgan holda, farishta bir muncha vaqtdan keyin Doniyorning oldiga qaytib kelib, dedi: ‘Endi men senga donolik va tushuncha berish uchun keldim’; ‘shunday ekan, bu so‘zni anglab ol va vahiy ustida tafakkur qil.’ Doniyor 8:27, 16; 9:22, 23, 25–27. Sakkizinchi bobdagi vahiyda izohsiz qoldirilgan bitta muhim nuqta bor edi, ya’ni vaqtga oid qismi — 2300 kunlik davr; shu bois farishta o‘z izohini davom ettirar ekan, asosan vaqt masalasi ustida to‘xtaladi.” Buyuk kurash, 325.

O‘ninchi bobda bizga shuni ma’lum qilinadiki, Doniyor “vahiy”ni ham, “gap”ni ham tushungan edi, ammo Doniyor yanada ko‘proq nur istadi; shu bois u o‘z qalbini o‘sha tushunchani topishga bag‘ishladi va yigirma bir kun ro‘za tutdi. Bu bilan u so‘nggi kunlardagi, tabiiy aks etish tamoyili orqali timsollangan ruhiy aks etish tamoyilini tushunadigan kishilarni ifodalaydi. Bu tushuncha ularning ishlari orqali ko‘rsatiladi, va ularning ishlari Doniyor timsolida Xudoning bashoratli Kalomini to‘g‘ri tushunishni izlash sifatida ifodalanadi. Vahiydan qochib ketganlarning yaqqol qarama-qarshiligi shundaki, ular Xudoning bashoratli Kalomini to‘g‘ri tushunishni izlamayotgan edilar.

Doniyor tushunishga chanqoq sifatida tasvirlangan Xudoning bashoratli Kalomining haqiqati oxirgi kunlarning nuridir, chunki Doniyor bir yuz qirq to‘rt mingni timsollaydi. Shuning uchun Doniyor sinov muddati yopilishidan oldingi yakuniy sinov sifatida tasvirlangan Xudoning bashoratli Kalomi nurini tushunishga intilayotgan bir toifani ifodalaydi. Shu munosabat bilan, aynan Iso Masihning Vahiyi sinov muddati yopilishidan sal oldin muhrdan yechiladi, biroq u, shuningdek, hayvonning surati shakllanishi sifatida tasvirlangan sinov hamdir.

Hayvon suratining shakllanishi hayvon suratining qanday rivojlantirilishi jarayonini bevosita belgilab beradi. Bu haqiqatni, avvalo, sinovning asosiy mavzusi bo‘lgan hayvonni aniqlamasdan turib, to‘g‘ri belgilab bo‘lmaydi. Suratning qanday shakllanishini belgilaydigan ham, aniqlaydigan ham aynan hayvondir.

“Ammo ‘hayvonga qiyofa’ nima? Va u qanday shakllantiriladi? Qiyofa ikki shoxli hayvon tomonidan yasaladi va u hayvonga qiyofadir. U, shuningdek, hayvonning qiyofasi deb ham ataladi. Shunday ekan, qiyofaning qanday ekanini va u qanday shakllantirilishini bilish uchun, biz hayvonning o‘ziga xos xususiyatlarini — papalikni — o‘rganishimiz kerak.”

“Ilk jamoat xushxabarning soddaligidan chekinib, majusiy marosimlar va urf-odatlarini qabul qilish orqali buzulganida, u Xudoning Ruhi va qudratini yo‘qotdi; va xalqning vijdonlari ustidan nazorat o‘rnatish uchun dunyoviy hokimiyatning tayanchini izlashga tushdi. Buning natijasi papalik bo‘ldi — davlat hokimiyatini nazorat qilgan va undan o‘z maqsadlarini ilgari surish uchun, ayniqsa, ‘bid’at’ni jazolash uchun foydalangan jamoat. Amerika Qo‘shma Shtatlari hayvonning suratini barpo etishi uchun, diniy hokimiyat fuqaroviy hukumat ustidan shunday nazorat o‘rnatishi kerakki, davlat hokimiyati ham jamoat tomonidan o‘z maqsadlarini amalga oshirish uchun ishga solinsin.” The Great Controversy, 443.

“Timsol qanday ekanini va u qanday shakllantirilishi kerakligini bilish” uchun biz hayvonning o‘zining — papalikning — xususiyatlarini o‘rganishimiz lozim. Aynan shu hayvon sinov muddati yopilishidan sal oldin yuzaga keltiriladigan, oxirgi kunlarning sinovi bo‘lgan vahiyni o‘rnatadi. Doniyor vahiyni ham, bu narsani ham tushundi.

Fors shohi Kirusning uchinchi yilida, ismi Beltashassar deb atalgan Doniyorga bir narsa vahiy qilindi; va o‘sha narsa haqiqat edi, ammo belgilangan vaqt uzoq edi; va u o‘sha narsani angladi hamda vahiyaning idrok hosil qildi. Doniyor 10:1.

Vahiy — ikki ming uch yuz yil haqidagi “march” vahiyyidir. “Narsa” — “so‘z” ma’nosini bildiruvchi ibroniycha “dabar” so‘zidir. Birinchi oyatda “narsa” deb tarjima qilingan ayni shu so‘z (“dabar”) to‘qqizinchi bobning yigirma uchinchi oyatida “masala” deb tarjima qilingan.

Ha, men ibodatda so‘zlayotganimda, boshida vahiya ko‘rganim o‘sha Gabriel degan kishi shiddat bilan uchib kelib, kechki qurbonlik paytida menga tegdi. U menga anglatdi, men bilan so‘zlashdi va dedi: Ey Doniyor, men hozir senga donolik va fahm berish uchun chiqdim. Sening iltijolaring boshida farmon chiqdi, men esa buni senga bildirish uchun keldim; chunki sen nihoyatda sevimliсан. Shuning uchun bu so‘zni anglab ol va vahiyni mulohaza qil. Doniyor 9:21–23.

Gabriel Doniyorning ibodatiga javoban uning huzuriga keladi; bu ibodat Doniyor Levilar kitobining yigirma oltinchi bobidagi tarqatib yuborilish bilan ifodalangan asirlikda ekanini anglaganida olgan ma’rifati bilan bog‘liq edi.

Uning hukmronligining birinchi yilida men, Doniyor, kitoblardan yillar sonini angladim; Egamizning kalomi Yeremiyo payg‘ambarga kelib, Quddusning vayronaliklarida yetmish yilni bajo keltirishini bildirgan edi. Doniyor 9:2.

Yeremiyo ko‘rsatgan asirlik Doniorni Muso qayd etgan “yetti vaqt” asirligiga olib keldi; bu esa ham “qasam”, ham “la’nat” edi.

Ha, butun Isroil Sening qonuningni buzdi, hatto Sening ovozingga itoat etmaslik uchun undan chetga chiqdi; shu sababli la’nat va Xudoning quli Musoning qonunida yozilgan qasam

ustimizga yog‘ildi, chunki biz Unga qarshi gunoh qildik. Va U bizga hamda ustimizdan hukm chiqargan hakamlarimizga qarshi aytgan so‘zlarini boshimizga ulkan bir ofat keltirish bilan tasdiqladi; zero butun osmon ostida Quddus boshiga kelganiday hech narsa sodir bo‘lmagan. Musoning qonunida yozilganidek, bu kulfatning hammasi boshimizga keldi; shunga qaramay, biz o‘z gunohlarimizdan qaytishimiz va Sening haqiqatingni anglashimiz uchun, Egamiz Xudo huzurida iltijo qilmadik. Doniyor 9:11–13.

Yeremiyo va Musoning ikki guvohligi asosida, Doniyor Quddus ustiga keltirilgan vayronalik qadimgi Isroil ustiga “to‘kilgan” Musoning “la’nati” ekanini anglab yetdi. Oqsoqol opa Yeremiyoning guvohligiga “jamoatga berilgan guvohliklar” deb murojaat qiladi, va shu ma’noda bu Yeremiyoni oxirgi kunlarning Bashorat Ruhi sifatida ko‘rsatadi, chunki oxirgi kunlarda “jamoatga berilgan guvohliklar” aynan shu narsaning o‘zidir. Yeremiyo Bashorat Ruhini, Muso esa Muqaddas Kitobni ifodalaydi.

Doniyor oxirgi kunlardagi shunday kishilarni ifodalaydiki, ular o‘sha ikki guvoh orqali o‘zlarining tarqatib yuborilganini anglaydilar va Muqaddas Kitob hamda Bashorat Ruhi orqali o‘zlarining uyg‘otilganini tushunadilar; xuddi Doniyor o‘zining (ularning) asirlikda bo‘lganini va bu asirlik Xudoning bashoratli Kalomida ifodalanganini anglagani kabi.

Xudoning oxirgi kunlardagi xalqining tajribasi o‘nta bokiraning tajribasidir.

“Matto 25-bobdagi o‘nta bokira qiz haqidagi masal ham Adventist xalqining tajribasini tasvirlaydi.” Buyuk kurash, 393.

O‘n bokira haqidagi masaldagi kechikish vaqti Doniyor kitobining to‘qqizinchi bobidagi ayni uyg‘onishni ifodalaydi. Muqaddas qilingan ikki guvoh asosida Doniyor o‘zining butun hayoti Xudoning Kalomidagi muayyan bir bashoratning amalga oshishi ekanini anglab yetdi. O‘sha bashorat Doniyor, keyingi bobning o‘zidayoq uning boshiga kelajak hodisalarga tayyor bo‘lishi uchun zarur bo‘lgan choraga yo‘naltirdi. Xuddi shuningdek, milleritchilar o‘n bokira haqidagi masalni bajo keltirganlarida, ular ham birinchi hafsalasizlik va kechikish ularni uyquga ketishga olib kelganini anglash uchun uyg‘otilishlari kerak edi. Barcha payg‘ambarlar oxirgi kunlarni ifodalaydi.

Doniyorning va millerchilarning uyg‘onishi oxirgi kunlarda yuz qirq to‘rt mingning uyg‘onishiga doir ikki guvohdir.

“Iso va barcha samoviy lashkar U zotni qalblari sevgan holda shirin umid bilan ko‘rishni orzu qilganlarga hamdardlik va sevgi bilan boqdi. Farishtalar ularning sinov soatida ularni quvvatlab turish uchun atrofida parvoz qilib turar edilar. Samoviy xabarni qabul qilishni e’tiborsiz qoldirganlar esa zulmatda qoldirildi, va Xudoning g‘azabi ularga qarshi alangalanib ketdi, chunki U osmondan ularga yuborgan nurni qabul qilishni istamadilar. Rabbiylari nega kelmaganini tushuna olmagan o‘sha sodiq, hafsalasi pir bo‘lgan kishilar zulmatda qoldirilmadilar. Ular yana bashoratli davrlarni tadqiq qilish uchun Muqaddas Kitoblariga yo‘naltirildilar. Rabbimizning qo‘li raqamlardan olindi, va xato tushuntirib berildi. Ular bashoratli davrlar 1844-yilgacha yetib borishini ko‘rdilar, va bashoratli davrlar 1843-yilda tugaganini ko‘rsatish uchun o‘zlari keltirgan ayni dalil, ularning 1844-yilda nihoyasiga

yetishini isbotlashini angladilar. Xudoning Kalomidan tushgan nur ularning holatiga porladi, va ular bir kutish vaqtini kashf etdilar — ‘Garchi u [vahiy] kechiksa ham, uni kut.’ Masihning darhol kelishiga bo‘lgan sevgilarida ular vahiydagi kechikishni ko‘zdan qochirgan edilar; bu esa haqiqatan kutayotganlarni namoyon etish uchun belgilangan edi. Yana ularning bir vaqt nuqtasi bor edi. Shunga qaramay, men ko‘rdimki, ularning ko‘plari 1843-yilda o‘z e‘tiqodlarini belgilagan o‘sha g‘ayrat va quvvat darajasiga ega bo‘lish uchun o‘zlarining qattiq hafsalapirliklaridan yuqoriga ko‘tarila olmadilar.” Early Writings, 236.

Masalning bajo keltirilishida, milleritchilar “vahiy kechikishini ko‘zdan qochirgan edilar,” ammo ular “yana” “payg‘ambarlik davrlarini tadqiq qilish uchun Muqaddas Kitoblariga yo‘naltirildilar. Egamizning qo‘li raqamlardan olib tashlandi, va xato tushuntirib berildi.” Doniyor Muqaddas Kitobga yo‘naltirildi va “Egamizning qo‘li” “payg‘ambarlik davrlaridan” olib tashlandi; va Doniyor faqat eshituvchi emas, balki bajo keltiruvchi sifatida, faol imon orqali, Levilar kitobining yigirma oltinchi bobida berilgan ko‘rsatmalarni, shuningdek, Xudoning xalqining tarqalgan holatiga doir chora va yechimni bajo keltirish orqali, Yeremiyo va Musoning xabarini tushunganini isbotlaganida, o‘shanda Doniyorga “tushuntirish” berildi.

So‘nggi kunlarda bir yuz qirq to‘rt ming kishi masalning kechikish vaqtini uning yakuniy va eng mukammal ado bo‘lishida to‘ldirganlarida, ular buni “hayvon suratining shakllantirilishi” ularning buyuk sinovi bo‘lgan bir davrda amalga oshiradilar.

Bu fikrlarni keyingi maqolada davom ettiramiz.

“Hosil pishib yetilganda, u darhol o‘roqni ishga soladi, chunki o‘rim-yig‘im vaqti kelgan bo‘ladi.’ Masih O‘z jamoatida O‘zining namoyon bo‘lishini zo‘r sog‘inch bilan kutmoqda. Masihning fe‘l-atvori Uning xalqida mukammal ravishda qayta aks etganda, o‘shanda U ularni O‘ziniki sifatida olish uchun keladi.” Christ’s Object Lessons, 69.

“Dunyoni qoplab turgani — bu Xudoni noto‘g‘ri anglash zulmatidir. Odamlar Uning fe‘l-atvori haqidagi bilimlarini yo‘qotmoqdalar. U noto‘g‘ri tushunilgan va noto‘g‘ri talqin qilingan. Ayni vaqtda Xudodan bo‘lgan bir xabar e‘lon qilinishi kerak — ta’sirida yorituvchi va qudratida najot beruvchi bir xabar. Uning fe‘l-atvori ayon qilinishi lozim. Dunyoning zulmatiga Uning ulug‘vorligining nuri, Uning yaxshiligi, rahm-shafqati va haqiqatining nuri sochilishi kerak.”

“Bu Ishayo payg‘ambar quyidagi so‘zlarda bayon etgan ishdir: ‘Ey xushxabar keltiruvchi Quddus, ovozingni kuch bilan ko‘targin; uni ko‘targin, qo‘rqma; Yahudo shaharlariga: Mana Xudoyingiz! Mana, Rabbiy Xudo qudratli qo‘l bilan keladi, va Uning bilagi U uchun hukmronlik qiladi; mana, Uning mukofoti O‘zi bilan birgadir, va Uning ishi O‘zining oldidadir.’ Ishayo 40:9, 10.”

“Kuyovning kelishini kutayotganlar xalqqa: ‘Mana, sizlarning Xudoyingiz’, deb aytishlari kerak. Mehr-shafqat nurlarining so‘nggi yog‘dulari, dunyoga berilishi lozim bo‘lgan rahm-shafqatning oxirgi xabari — Uning sevgi xarakterining vahiy etilishidir. Xudoning farzandlari Uning ulug‘vorligini namoyon etishlari kerak. Ular o‘z hayoti va fe‘l-atvorida Xudoning inoyati ular uchun nima qilganini oshkor etishlari lozim.” Masihning masallaridan

saboqlar, 415.